

Verlag AWTI-Symposium: Innovatie werkt!

Dinsdag 18 november 2014, 17:00-19:00 uur
Pulchri Studio, Den Haag

Inspiratie voor werkende innovatie

Vreemde combinaties en verrassende ontmoetingen. Jonge kromdenkers en ervaren realisten. Een gezonde balans tussen mannen en vrouwen. Het zijn enerzijds cruciale ingrediënten voor innovatie, die - anderzijds - tegelijkertijd symbool stonden voor de invulling van het inspirerende symposium "Innovatie werkt!" van de AWTI.

Dit symposium vond op 18 november jl. plaats om de transformatie van AWT naar AWTI te vieren – de I staat uiteraard voor ‘innovatie’. Ruim honderd deelnemers luisterden naar de opening door AWTI-voorzitter Uri Rosenthal en dagvoorzitter P.G. Kroeger, hoofdredacteur van Science Guide. Geflankeerd door een prachtige tekeningtentoonstelling in de Pulchri Studio in Den Haag namen drie uiteenlopende sprekers uit de innovatiepraktijk ons vervolgens mee in hun

visies over innovatief denken en opleiden.

Jules van de Vijver (Hogeschool voor de Kunsten Utrecht) trapte af met twee voorbeelden van innovatie op het grensvlak tussen toegepaste kunst en techniek. Zo experimenteren onderzoekers met visuele impulsen in varkensstallen waarop varkens reageren, zodat ze minder tijd hebben om uit verveling ander kwaad aan te richten. Een ander voorbeeld is een digitale parallele wereld waarin objecten als bomen, nieuwe gebouwen of elektrische auto's kunnen worden toegevoegd, zodat het effect van deze objecten op het klankenpalet op straat (*soundscape*) kan worden gemeten. Van de Vijver gaf hiermee aan dat artistieke vorming van mensen essentieel is voor een innovatieve samenleving.

Thijs Jurgens (Shell) vertelde dat innovatie heel iets anders is dan wetenschap of technologie. Innovatie draait volgens hem om drie zaken: *value driven* (waar en hoe kun jij waarde toevoegen?), *system thinking* (denk aan het grote plaatje: wat wil je nou écht bereiken?) en *building on others* (een divers en complementair team is belangrijk: laat de muis met de olifant samenwerken!). Daarnaast moet je persoonlijk risico durven nemen; failliet gaan is niet erg. Maar het belangrijkste van innovatie is: het moet leuk zijn!

Heleen Herbert (Heijmans) sprak over de noodzaak voor een bouworganisatie om te innoveren en gaf hierbij veel voorbeelden. Van lichtgevendende snelwegen en 3D-geprinte huizen, tot warmtewinning uit rioolwater en een vleermuizenwoning in een viaduct. Een goede innovatie sluit aan bij de behoeftes van de klant en draagt bij aan een oplossing van maatschappelijk vraagstuk. Hiervoor is een open omgeving met ruimte om te durven en mogen experimenteren cruciaal.

Deze inkijk in het Nederlandse innovatieklimaat werd vervolgens kritisch onder de loep genomen door hoogleraar socio-economische transitie **Derk Loorbach** (DRIFT). Hij signaleert het doembeeld dat we momenteel op een *apocalypse in slow motion* afgaan: we zien dat het huidige pad vastloopt, we zien de alternatieven, maar het lukt ons niet om van pad te wisselen. We zijn vooral bezig met optimalisatie op de korte termijn (bijvoorbeeld windmolens plaatsen voor duurzame energie) in plaats van echte transitie op lange termijn (het eigenlijke doel is energieneutraliteit). Om dit te veranderen hebben we een nieuwe manier van denken en organiseren nodig. Interessante discussiestof voor de AWTI! Zouden we de T van 'technologie' misschien moeten vervangen door 'transitie'...?

Dat er deze avond veel interessante en innovatieve ideeën voorbij zijn gekomen, bleek ook wel uit het afsluitende panelgesprek tussen de vier sprekers, AWTI-raadsleden **Valerie Frissen** en **Tim van der Hagen**, en het publiek. De gesprekken gingen van de ontwrichtende krachten van innovatie tot aan de manier waarop we innovatie kunnen innoveren. Maar kun je innovatie nou leren? Niet iedereen leek ervan overtuigd: natuurlijk talent is wel heel

belangrijk. Maar innovatie vereist ook een aantal vaardigheden die wel degelijk te oefenen en te versterken zijn, zoals creativiteit en ondernemerszin. Kortom, innovatie draait om een lerend systeem van vreemde combinaties, met daarin mensen met een open en creatieve houding waarmee ze waarde toevoegen aan de maatschappij.

Tot slot kreeg tekenaar **Jochem Galama** de lachers op de hand en oogste hij bewondering voor de manier waarop hij de voorbijgekomen ideeën scherp wist te visualiseren. Deze uitsmijter vormde de innovatieve afsluiting van een zeer geslaagde avond.

